

s o u d y zamítnuta, o d v o l a c í m s o u d e m z těchto důvodů: Nesprávné právní posouzení spatřuje odvolatelka v tom, že první soud neuznal, že má oprávnění k žalobě o určení, že žalovaný nemá vůči ní práva používati sporného pokoje, a že jest jej povinen žalobkyni vykliditi a odevzdati. Avšak tento úsudek prvního soudu jest zcela správným, neboť žalobkyně netvrdí, že ke spornému pokoji nabyla nějakého práva, jež by mělo absolutní působnost, nýbrž tvrdí pouze právo nájemní, majitelem domu jí propůjčené, tedy pouhé právo obligační, na jehož základě může právo to uplatňovati toliko proti tomuto svému smluvníku a nikoliv proti žalovanému, jenž, jak žalobkyně sama uznává, vůči ní není v nijakém právním poměru.

N e j v š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud správně nosoudil věc po stránce právní a správně odůvodnil své rozhodnutí. Dovolatelka se poukazuje na důvody napadeného rozsudku, a k vývodům dovolacího spisu připomíná se ještě toto: Nájemní smlouvou mezi žalobkyní a vlastníkem domu byl založen poměr právní, a to poměr obligační, mezi těmito dvěma osobami. Při obligacích jest pouze určitá osoba, spolusmluvník, zavázána k plnění; jen tato může rušiti smluvní závazek, jen tato může býti oprávněným žalována, nikoliv osoba třetí, která není v poměru obligačním. Při smlouvě nájemní může nájemce petitorně žalovati jen pronajímatele, by ho nerušil ve smluveném užívání věci najaté (§ 1096 obč. zák.). Proti osobě třetí, která neprávem ruší jeho nájemní užívání, nebo mu zadržuje najatou věc, nepřísluší nájemci petitorní žaloba. Nájemce může toliko na pronájemci požadovati, by mu poskytl (nebo vrátil) nájemné užívání věci, a pronájemce, je-li vlastníkem, může žalobou vlastnickou zapuditi neoprávněného uživatele a odevzdati pak věc v užívání nájemci (§ 366 obč. zák.). Srv. rozh. čís. 1557 a 2526 Sb. n. s. Dovolatelka také tvrdí, že jde o žalobu určovací; — že bylo dle žalobní prosby žádáno, by určeno bylo rozsudkem, že žalovaný nemá vůči žalobkyni práva, užívati sporného pokoje, a že mělo býti vyhověno tomuto návrhu, poněvadž bylo skutečně zjištěno, že žalovaný nemá vůči žalobkyni práva, užívati pokoje. Ale kdyby prvá část žalobního návrhu byla pokládána za samostatnou žalobu určovací, bylo by ji zamítnouti již pro nedostatek podmínek §u 228 c. ř. s., neboť žalobkyně, domáhajíc se zároveň plnění, totiž vyklizení a odevzdání pokoje, zřejmě dala na jevo, že nemá právního zájmu na tom, by netrvání právního poměru zvláštním soudním rozhodnutím bezodkladně bylo zjištěno.

Čís. 4805.

Vyrovnačí dlužník není sice povinen, ale jest oprávněn platiti věřitelům po vyrovnání více než kvotu vyrovnací — pokud ovšem se placení nepřičí §u 47 vyr. ř. K velícím předpisům vyrovnacího řádu jest přihlížeti z úřadu. Tak jest tomu, placeno-li nad vyrovnací kvotu na základě úmluvy dle §u 47 vyr. ř. neplatné.

Ani p r a v á směnka umístěná, byla-li u vydatele a poukazníka samého umístěna za tím účelem, by poukázaný u něho platil, nevyžaduje k zachování směnečného nároku proti přijateli (a přijatelovu rukojmímu) protestu u domiciliáta, leč že by tento v době splatnosti nebyl věžitelem směnečným.

Není třeba, by ve směnce byla doložka valutová a súčtovací.

(Rozh. ze dne 12. března 1925, Rv II 53 25.)

Směnečný platební příkaz proti příjemcovu rukojmímu byl ponechán procesním soudem první stolice v platnosti. Odvolací soud nevyhověl odvolání a, odmítnuv jako opožděné námitky žalovaného přednesené teprve za sporu, že jde o směnky finanční a že žalovaný, vyrovnáv se s věřiteli na 27%, zaplatil žalobkyni více, než tuto kvotu, uvedl dále v d ů v o d e c h: Dle odvolatele soud procesní neposoudil správně spornou záležitost po stránce právní, máje za to, že nebylo třeba protestu zažalovaných smének. Směnky prý byly domicilovány, neboť byly splatné u banky, již dlužno považovati za domiciliátku, i když má své sídlo v bydlišti trasátově. Názor ten sdíleti nelze. Článek 24. směn. ř. uvádí zcela jasně, že směnka jest jen tehdy domicilovanou, je-li platební místo různé od bydliště trasátova, při čemž zákon nerozpoznává, zda jest domiciliátem banka či osoba jiná; jen při směnce domicilované jest k zachování směnečných práv proti vydateli a přijateli třeba protestu (čl. 43 a 44 směn. ř.). V projednávaném případě bylo bydliště trasátovo, firmy B. v Brně a jako platební místo byla označena banka P., filiálka v Brně; sídlo trasátovo a platební byly tedy na téměř místě a protestu nebylo třeba. Tvrdí-li odvolatel, že trasát neměl bydliště, poněvadž firma B. byla zrušena, jest přednes ten jednak nepřipustnou novotou, jednak není správným, neboť odvolatel sám přiznává, že firma byla zrušena v červenci 1921, kdežto směnky byly splatny dne 14. června 1921, a pouze tato doba jest zde rozhodnou; jest proto vedlejší, že firma B. byla později snad zrušena. Nerozhoduje také, že doložky valutová a zúčtovací nebyly vyplněny na směnkách, neboť čl. 4 směn. ř. vypočítává taxativně veškeré náležitosti platné směnky; mezi nimi se však nenalézají dotyčné doložky. Není tudíž správným názor odvolatelův, že platební příkaz směnečný měl býti i pro tento nedostatek zrušen

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nesprávné posouzení právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) spatřuje dovolatel v tom, že odvolací soud: 1. nepokládaje zažalované směnky za směnky umístěné, vyslovil, že nebylo třeba protestu k zachování směnečných nároků proti žalovanému jakožto směnečnému rukojmímu přijatelovu; 2. neuznal na neplatnost smének pro nedostatek doložky valutové (súčtovací), 3. jako opožděné odmítl námitky, vznesené žalovaným za sporu, že jde o směnky finanční, a že žalovaný, vyrovnáv se s věřiteli na 27%, zaplatil žalobkyni více, než tuto kvotu. Než ve všech těchto směrech posoudil odvolací soud ve shodě se soudem první stolice věc zcela

správně po stránce právní; dovolací soud plně souhlasí s příslušnými vývody napadeného rozsudku, jež nebyly nikterak vyvráceny tím, co žalovaný uvádí ve spise dovolacím, na něž se dovolatel tudíž odkazuje, a k nimž se dodává jen ještě toto: Dovolatel tvrdí, že předpisy vyrovnacího řádu jsou právem velicím. k němuž jest hleděti i bez námitek stran, že tedy také k námitce, že zaplatil žalobkyni více, než vyrovnací kvotu 27%, mělo býti přihlíženo, třebaže byla vznesena pozdě. Nutno připustiti, že, kdyby šlo o porušení velicích předpisů zákona, po případě o neplatné (nicotné) jednání právní, bylo by toho i ve směnečném řízení vždy dbáti. Ale z přednesu žalovaného nevyplývá, že žalobkyni více než kvotu vyrovnací platil na základě úmluvy dle §u 47 vyr. ř. neplatné, t. j. úmluvy, kterou byly žalobkyni před vyrovnáním nebo v čase mezi vyrovnáním a právní platností potvrzovacího usnesení nedovoleným způsobem poskytnuty zvláštní výhody. To, co žalovaný v té příčině namítal, vybíhá toliko v tvrzení, že byl podle §u 53 vyr. ř. soudně potvrzeným vyrovnáním sprostěn povinnosti, nahraditi věřitelům dodatečně ztátu. Avšak vyrovnací dlužník není sice povinen, ale jest beze všeho oprávněn, platiti věřitelům po vyrovnání více, než kvotu vyrovnací; — v takovém placení — pokud se nepříčí §u 47 vyr. ř. — nelze shledávati nic závadného a nedovoleného a tudíž neplatného, pročez námitka žalovaného jakožto opozděná právem zůstala nepovšimnuta. Co do otázky, zda bylo třeba protestu k zachování směnečného nároku proti žalovanému, připomíná se jen ještě, že dle ustálené judikatury (kn. jud. 12, 13, 75 a rozhodnutí čsl. nejvyššího soudu Rv I 1871/24 proti Grünhutovi II/235), ani pravá směnka umístěná, byla-li u vydatele a poukazníka samého umístěna za tím účelem, by poukazaný u něho platil, nevyžaduje k zachování směnečného nároku proti přijateli (a přijatelovu rukojmímu) protestu u domiciliáta, leč že by tento v době splatnosti nebyl věřitelem směnečným, kteréhožto předpokladu tu nebylo. Vůči vývodům, týkajícím se nedostatku doložky valutové (súčtovací) budiž konečně uvedeno, že závazek směnečný vzniká již ze skriptury, a že jest na směnečném dlužníku, by v tom kterém případě namítal a dokazoval, že tu není obecnoprávního důvodu zavazovacího, po případě tedy, že valuta nebyla dána, pokud se týče vyúčtování. Není tudíž správným dovolatelovo tvrzení, že nedostatek doložky valutové (súčtovací) činí směnku již proto neplatnou, poněvadž z papíru není zjevnou úplatnost právního jednání, směnka tedy dle svého zevnějšku jeví se jako osvědčení bezúplatného jednání právního, toto však vyžaduje formy zvláště solenní.

Čís. 4806.

Notářský spis o smlouvě rukojemské není, ani, když jde o rukojmího a plátce, exekučním titulem (§ 1 čís. 17 ex. ř.), neobsahuje-li právního důvodu hlavního dluhu.

(Rozh. ze dne 17. března 1925, R I 1092/24.)

Exekuci na základě notářského spisu soud první stolice povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.